Ügyszám: 1522/P/2007-3

Tisztelt [...]!

Ön azzal a panasszal fordult hozzám, hogy az Országos Rendőr Főkapitányság Szóvivői Irodája megtagadta a 2006. október 23-i események rendőri kezelését vizsgáló ún. Papp-bizottság jelentésében elmarasztalt rendőrök, rendőri vezetők teljes nevének közlését, illetve nem nevezte meg a kódneveken szereplő személyeket; továbbá nem adott arra vonatkozó információkat, hogy e személyeket felelősségre vonták-e és milyen formában. Panaszával kapcsolatos álláspontomról az alábbiak szerint tájékoztatom:

1. A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban Avtv.) 2. § 1. pontja szerint *személyes adat:* bármely meghatározott (azonosított vagy azonosítható) természetes személlyel (a továbbiakban: érintett) kapcsolatba hozható adat, az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés. A személyes adat az adatkezelés során mindaddig megőrzi e minőségét, amíg kapcsolata az érintettel helyreállítható. A személy különösen akkor tekinthető azonosíthatónak, ha őt " közvetlenül vagy közvetve " név, azonosító jel, illetőleg egy vagy több, fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző tényező alapján azonosítani lehet Az Avtv. 3. §-a értelmében személyes adat csak akkor kezelhető " illetve jelen esetben nyilvánosságra akkor hozható ", ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény elrendeli.

Jelen esetben az adatok nyilvánosságának jogalapját az Avtv. 19. § (4) bekezdése biztosítja, mely szerint, ha a törvény másként nem rendelkezik, közérdekből nyilvános adat a közfeladatot ellátó szervek feladat- és hatáskörében eljáró személy feladatkörével összefüggő személyes adata, továbbá egyéb, közfeladatot ellátó személy e feladatkörével összefüggő személyes adata. Ezen adatok megismerésére e törvénynek a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 1. §-a alapján a rendőrség feladata a közbiztonság és belső rend védelme, azaz a feladatkörébe tartozó, ezen törvényben meghatározott közfeladatok ellátása.

Az Avtv. 19. § (1) bekezdése értelmében az állami feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy (a továbbiakban együtt: szerv) a feladatkörébe tartozó ügyekben köteles elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése értelmében ezen szervek rendszeresen közzéteszik, illetve igény esetén hozzáférhetővé teszik a tevékenységükkel kapcsolatos " így különösen a szakmai tevékenységükre, illetve annak eredményességének értékelésére vonatkozó " adatokat az Avtv. 20. §-ában meghatározott módon.

A rendőrök, rendőri vezetők feladatkörével összefüggő adatainak nyilvánosságának megítélésekor az Avtv. idézett szabályai mellett figyelemmel kell lenni a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvényre (Hszt.), mely meghatározza, a szolgálati viszonnyal összefüggően kezelhető személyes adatok körét (személyügyi nyilvántartás), valamint ezen adatok megismerésének rendjét. A Hszt. 203. § (3) bekezdése szerint:

"A személyügyi nyilvántartás adatai közül a fegyveres szerv megnevezését, a hivatásos állomány tagja nevét, továbbá a beosztására, rendfokozatára és kitüntetésére vonatkozó adatot a hivatásos állomány tagja beleegyezése nélkül nyilvánosságra lehet hozni."

A Hszt. 201. § (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy *"a személyügyi nyilvántartásokból csak törvényben meghatározott szervek részére, a meghatározott céllal és adattartalommal szolgáltathatók adatok."*

Mindezek alapján az ún. Papp-jelentés által szakmai hibák miatt elmarasztalt "magasabb" rendőri vezetők, a nem teljes nevükön megnevezett vezetők, illetve a csak kódneveken szereplő rendőrtisztek, valamint az Astoriánál szolgálatot teljesítő parancsnok megnevezését az idézett jogszabályi rendelkezések alapján az ORFK nem tagadhatja meg, hiszen ezen adatok nem részei a személyügyi nyilvántartásnak, ugyanakkor az érintettek feladatkörével összefüggő, az Avtv. alapján nyilvános személyes adatok.

2. A rendőri vezetők felelősségre vonását illetően a Hszt. fegyelmi eljárásra vonatkozó rendelkezései irányadóak (illetve szabálysértés és bűncselekmény esetén a megfelelő eljárási szabályok). Ezek szerint az eljárás nem nyilvános. A lefolytatott fegyelmi eljárás eredményét, a meghozott döntést illetően ugyancsak a Hszt.-ből kell kiindulnunk, mely a személyügyi nyilvántartás adatkörei között sorolja fel a fegyelmi eljárásokra vonatkozó adatokat " a fegyelmi fenyítés nemét, hatályát, illetve a mentesítés tényét. A fegyelmi eljárással összefüggő adatszolgáltatásra a személyügyi nyilvántartásból való adatszolgáltatásra vonatkozó, a Hszt. előbb idézett 201. § (3) bekezdésében meghatározottakat kell figyelembe venni. A fegyelmi eljárással kapcsolatos adatokat e szerint csak a Hszt.-ben tételesen felsorolt személyek vagy szervek részére lehet kiadni.

Ugyanakkor meg kell jegyezni azt is, hogy a felelősségre vonásra vonatkozó anonimizált, összesített adatok, mint statisztikai adatok teljes egészükben nyilvánosak, azok megismerését nem lehet semmiféle módon korlátozni.

Ez az ügy is rávilágít arra, hogy a közfeladatot ellátó személyek feladatkörével összefüggő adatainak nyilvánosságára vonatkozó hatályos szabályok meglehetősen ellentmondásosak, ahogy azt a 2006 októberében kiadott ajánlásomban (a közfeladatot ellátó személyek feladatkörével összefüggő személyes adatai nyilvánosságára vonatkozó jogszabályok összhangjának megteremtéséről) is jeleztem:

"[Az Avtv. 2005. június 1-jén hatályba lépett új 19. § (4) bekezdése okozta] változást azonban nem egészítette ki a közszféra különböző területein foglalkoztatottak jogviszonyát szabályozó törvények korrekciója. E törvények egyedileg meghatározott és meglehetősen szűk körben teszik lehetővé a közfeladatot ellátó szervek hatáskörében/feladatkörében eljáró személyek személyes adatainak nyilvánosságát. Ezen felül azonban más adatokra nézve "közvetve" a nyilvánosságra hozatal tilalmát tartalmazzák. Az Avtv. 2005. június 1-jén hatályba lépett módosítása emiatt érdemi változást nem hozott, hiszen a korábbi korlátozó szabályok most már mint az Avtv. szabálya alóli kivételek élnek tovább. Ennek következtében fennáll a veszély, hogy az Avtv. 19. § (4) bekezdése a legtöbb érintett személy esetében gyakorlatilag ki is üresedik. A közfeladatot ellátó személyek jogállását szabályozó törvények és az Avtv. új szabálya közötti összhang megteremtéséhez nem elegendő pusztán egy-egy § vagy néhány bekezdés hatályon kívül helyezése, hiszen az adatkezelést tekintve egymástól merőben eltérő szemléletű törvényekről van szó. "

Összességében tehát e szabályozásra az a jellemző, hogy a személyes adatokra vonatkozó általános szabályok (Avtv. 3. és 8. §) szerint ítélik meg az állami alkalmazottakról vezetett alapnyilvántartásokba felvett adatok megismerhetőségét, szemben az Avtv. 19. §-a (4) bekezdésének logikájával. Ez utóbbi szabály ugyanis nem tűri meg, illetve értelmetlenné teszi mind a célhoz kötöttség, mind pedig a megismerésre jogosultak körének korlátozására vonatkozó szabályokat. A kétféle logika a hatályos szabályozás alapján nem egyeztethető össze. Az a felfogás ugyanis, miszerint az alapnyilvántartások minden olyan adata közérdekből nyilvánossá vált az Avtv. 19. §-a (4) bekezdésének következtében, amelyek az adott személy feladatkörével összefüggnek, nyilvánvaló ellentmondásban áll az alapnyilvántartásokra vonatkozó szabályokkal. "

Az Avtv. új szabályaira figyelemmel az állami alkalmazottak adatainak alapnyilvántartására vonatkozó szabályokat felül kell vizsgálni."

Ez a felülvizsgálat a köztisztviselők esetében a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter ígérete szerint hamarosan napirendre kerül.

A jelen ügy kapcsán indokoltnak tartom az igazságügyi és rendészeti miniszter figyelmét felhívni a rendészeti szervek tagjainak adatkezelésére vonatkozó szabályok felülvizsgálatának fontosságára.

Szíves tájékoztatására az idézett ajánlás szövegét mellékelten megküldöm Önnek.

Tájékoztatom továbbá, hogy jelen levelem másolatát megküldtem az országos rendőrfőkapitánynak, valamint az igazságügyi és rendészeti miniszternek.

Budapest, 2007. augusztus 22.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila